

II

(Незаконодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2016/369 НА СЪВЕТА

от 15 март 2016 година

относно предоставянето на спешна подкрепа в рамките на Съюза

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 122, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Взаимната помощ и подкрепа при бедствия е основен израз на универсалната ценност на солидарността между хората и морален императив, тъй като подобни бедствия могат да доведат до невъзможност за значителен брой хора да посрещнат своите основни нужди, а това може да има сериозни неблагоприятни последици за тяхното здраве и живот.
- (2) Въздействието на природните и причинените от човека бедствия в Съюза е все по-сериозно. Това се дължи на редица фактори, като например изменението на климата, но и на други външни фактори и обстоятелства в съседство на Съюза. Настоящата ситуация с мигрантите и бежанците в Съюза е ярък пример за ситуация, която, въпреки положените от Съюза усилия за справяне с първопричините в трети държави, може да се отрази пряко на икономическото положение в държавите членки.
- (3) Тази ситуация подтикна Европейския съвет да отправи на 19 февруари 2016 г. призив към Комисията да създаде капацитет за предоставяне на вътрешна хуманитарна помощ в подкрепа на държавите, които трябва да се справят с голям брой бежанци и мигранти.
- (4) Природните и причинените от човека бедствия може да са с такъв мащаб и въздействие, че да доведат до сериозни икономически трудности в една или няколко държави членки. Те могат също да възникнат в една или няколко държави членки, които вече са изправени пред сериозни икономически затруднения по други причини, и това да доведе до още по-голямо влошаване на икономическото положение в засегнатите държави членки. И в двата случая способността за реагиране на съответните държави членки ще бъде засегната по неблагоприятен начин, което на свой ред ще се отрази отрицателно на помощта и подкрепата, предоставяна на нуждаещите се хора.
- (5) Въпреки че Съюзът вече е в състояние да предоставя подкрепа от макрофинансов характер на държавите членки и да проявява европейска солидарност с пострадалите от бедствия региони чрез създадения с Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета ⁽¹⁾ фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (ФСЕС), понастоящем на равнището на Съюза липсва подходящ инструмент за посрещане, по достатъчно предвидим и независим начин, на хуманитарните нужди на пострадалите от бедствия хора в Съюза, като например продоволствена помощ, спешна медицинска помощ, подслон, вода, канализация и хигиена, защита и образование. Взаимна помощ може да бъде предложена в рамките на Механизма за гражданска защита на Съюза съгласно Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, но функционирането на този механизъм се основава на доброволното участие на

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (ОВ L 311, 14.11.2002 г., стр. 3).

⁽²⁾ Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Механизъм за гражданска защита на Съюза (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 924).

държавите членки. Помощ и подкрепа могат да се предоставят и чрез съществуващи политически и финансови инструменти на Съюза, например насочените към изграждането на пространство на свобода, сигурност и правосъдие в Съюза. Всяка такава помощ и подкрепа обаче ще е в допълнение към преследването на основните политически цели на тези инструменти и следователно ще бъде ограничена в своя обхват и мащаб.

- (6) Поради това изглежда целесъобразно Съюзът да действа в дух на солидарност за посрещане на основните нужди на пострадалите от бедствия хора в Съюза и да допринася за намаляването на икономическите последици от тези бедствия за засегнатите държави членки.
- (7) Предвид сходствата между посрещането на основните нужди на пострадали от бедствия хора в Съюза чрез предоставяне на спешна подкрепа и оказването на хуманитарна помощ на хората, засегнати от природни или причинени от човека бедствия в трети държави, всички действия съгласно настоящия регламент следва да се извършват в съответствие с международно признатите хуманитарни принципи. Тези действия се изразяват в мерки, съответстващи на икономическото положение на държавите членки, изправени пред тези трудности, и допълващи действията на Съюза, насочени към насърчаване на сътрудничеството между държавите членки с оглед засилване на ефективността на системите за предотвратяване и защита от природни или причинени от човека бедствия.
- (8) Предвид необходимостта от действие в дух на солидарност предоставянето на спешна подкрепа съгласно настоящия регламент следва да се финансира от общия бюджет на Съюза, както и от вноски, които могат да бъдат направени от други публични или частни донори.
- (9) Възстановяването на разходите, възлагането на обществени поръчки и отпускането на безвъзмездни средства съгласно настоящия регламент следва да се извършва в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, като се взема предвид специфичният характер на спешната подкрепа. Поради това е уместно да се предвиди безвъзмездните средства и договорите за възлагане на обществени поръчки да могат да се отпускат или възлагат пряко или непряко, а безвъзмездните средства да могат да финансират до 100 % от допустимите разходи и да се отпускат със задна дата. Комисията следва да може да финансира операции за спешна подкрепа на всяка организация, която, независимо от правния си статут — частен или публичен, притежава необходимия опит и използва за тази цел пряко или непряко управление, според случая.
- (10) Освен това е уместно да се разчита на организации, с които Комисията е сключила рамкови споразумения за партньорство съгласно Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета ⁽²⁾, с оглед на значението на опита, придобит от тези организации в предоставянето на хуманитарна помощ в тясно сътрудничество с Комисията. Когато е възможно, следва да се търси участието на местни неправителствени организации посредством партньорски организации с рамкови споразумения за партньорство, за да се увеличат максимално полезните взаимодействия и ефективността на всяка спешна подкрепа, предоставена съгласно настоящия регламент.
- (11) Финансовите интереси на Съюза следва да бъдат защитени чрез прилагане на пропорционални мерки през целия цикъл на разходи, включително предотвратяване, разкриване и разследване на нередности, възстановяване на загубени, неправомерно платени или неправилно използвани средства и, където е необходимо, налагане на административни и финансови санкции в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.
- (12) С настоящия регламент следва да се определи рамка за предоставяне на финансова подкрепа в случай на природни или причинени от човека бедствия, по отношение на които, в дух на солидарност, Съюзът е в по-добро положение от държавите членки, действащи самостоятелно и по некоординиран начин, да мобилизира финансиране в подходящ размер и да го използва за дейности с потенциално животоспасяващ характер по икономичен, ефикасен и ефективен начин, като така се дава възможност за по-голяма ефективност на действията поради техния мащаб и съгласуваност.
- (13) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците на действието могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета от 20 юни 1996 г. относно хуманитарната помощ (ОВ L 163, 2.7.1996 г., стр. 1).

- (14) Предоставянето на спешна подкрепа съгласно настоящия регламент следва да бъде контролирано по подходящ начин, като се разчита, когато е необходимо, на най-подходящите експертни знания на равнището на Съюза. Освен това следва да се оценява цялостното прилагане на настоящия регламент.
- (15) Предвид спешния характер на необходимата подкрепа настоящият регламент следва да влезе в сила незабавно,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и приложно поле

1. Настоящият регламент определя рамката за отпускане на спешна подкрепа от Съюза чрез конкретни мерки, подходящи за икономическата ситуация в случай на продължаващи или потенциални природни или причинени от човека бедствия. Тази спешна подкрепа може да се предоставя само когато изключителният мащаб и въздействие на бедствието е такъв, че поражда тежки, мащабни хуманитарни последици в една или повече държави членки, и само при изключителни обстоятелства, когато другите инструменти, с които разполагат държавите членки и Съюза, са недостатъчни.
2. Спешната подкрепа по настоящия регламент подпомага и допълва действията на засегнатата държава членка. За тази цел трябва да се гарантира тесни сътрудничество и консултации със засегнатата държава членка.

Член 2

Активиране на спешната подкрепа

1. Решението относно активирането на спешната подкрепа съгласно настоящия регламент в случай на продължаващо или потенциално бедствие се приема от Съвета въз основа на предложение от Комисията, като при необходимост се посочва продължителността на това активиране.
2. Съветът незабавно разглежда предложението на Комисията, посочено в параграф 1, и в съответствие със спешността на ситуацията взема решение за активиране на спешната подкрепа.

Член 3

Допустими действия

1. Спешната подкрепа по настоящия регламент представлява основана на нуждите реакция в извънредни ситуации, допълваща реакцията на засегнатите държави членки и имаща за цел опазване на човешкия живот, предотвратяване и облекчаване на човешкото страдание и запазване на човешкото достойнство, когато възникне такава необходимост при бедствие, посочено в член 1.
2. Спешната подкрепа, посочена в параграф 1, може да включва всички действия за оказване на хуманитарна помощ, които отговарят на условията за финансиране от Съюза по силата на членове 2, 3 и 4 от Регламент (ЕО) № 1257/96, и следователно може да включва операции за оказване на подкрепа, спасителни операции и, когато е необходимо, операции за защита, с цел да се спаси и запази човешки живот по време на бедствия или непосредствено след това. Тя може да се използва и за финансиране на всякакви други разходи, пряко свързани с предоставянето на спешна подкрепа по настоящия регламент.
3. Спешната подкрепа по настоящия регламент се предоставя и прилага в съответствие с основните хуманитарни принципи на хуманност, неутралност, безпристрастност и независимост.
4. Действията, посочени в параграф 2, се извършват от Комисията или от партньорски организации, избрани от Комисията. По-конкретно, Комисията може да избере като партньорски организации неправителствени организации, специализирани служби на държавите членки или международни агенции и организации, разполагащи с необходимия експертен опит. При осъществяването на тези действия Комисията поддържа тясно сътрудничество със засегнатата държава членка.

Член 4

Видове финансови интервенции и процедури за изпълнение

1. Комисията предоставя финансовата подкрепа от страна на Съюза в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. По-специално, финансирането от Съюза на действия за предоставяне на подкрепа по настоящия регламент се осъществява посредством пряко или непряко управление съгласно букви а) и в) съответно от член 58, параграф 1 от посочения по-горе регламент.
2. Спешната подкрепа по настоящия регламент се финансира от общия бюджет на Съюза и от вноски, които могат да бъдат направени от други публични или частни донори като външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.
3. Финансирането от Съюза на действия за предоставяне на подкрепа по настоящия регламент, което се осъществява чрез пряко управление, може да бъде предоставено пряко от Комисията без покана за представяне на предложения в съответствие с член 128, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. За тази цел Комисията може да сключи рамкови споразумения за партньорство или да разчита на съществуващи рамкови споразумения за партньорство, сключени съгласно Регламент (ЕО) № 1257/96.
4. Когато Комисията провежда операции за предоставяне на спешна подкрепа чрез неправителствени организации, критериите за финансов и оперативен капацитет се считат за удовлетворени, когато има рамково споразумение за партньорство в сила между тази организация и Комисията съгласно Регламент (ЕО) № 1257/96.

Член 5

Допустими разходи

1. Финансирането от Съюза може да покрива всички преки разходи, необходими за изпълнението на допустимите действия, посочени в член 3, включително закупуването, подготовката, събирането, транспортирането, съхраняването и разпространението на стоки и услуги в рамките на тези действия.
2. Непреките разходи на партньорските организации също могат да бъдат покрити в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.
3. Финансирането от Съюза може също да покрива разходи за дейностите по подготовка, наблюдение, контрол, одит и оценка, които са необходими за управлението на спешната подкрепа, която ще се предоставя съгласно настоящия регламент.
4. Финансирането от Съюза на действия за предоставяне на спешна подкрепа по настоящия регламент може да покрива до 100 % от допустимите разходи.
5. Разходите, направени от партньорска организация преди датата на подаване на заявление за финансиране, могат да бъдат допустими за финансиране от Съюза.

Член 6

Взаимно допълване и съгласуваност на действията на Съюза

Търсят полезно взаимодействие и взаимно допълване с други инструменти на Съюза, и по-специално с инструментите, по които може да се предлага някаква форма на спешна помощ или подкрепа, като например Регламент (ЕО) № 2012/2002, Решение № 1313/2013/ЕС, Регламент (ЕО) № 1257/96, Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, Регламент (ЕС) № 513/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Регламент (ЕС) № 514/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, Регламент (ЕС) № 515/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ и Регламент (ЕС) № 516/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. относно Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ОВ L 72, 12.3.2014 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 513/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на инструмента за финансово подпомагане на полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи като част от фонд „Вътрешна сигурност“ и за отмяна на Решение 2007/125/ПВР на Съвета (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 93).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 514/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за определяне на общи разпоредби за фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и за инструмента за финансово подпомагане на полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 112).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 515/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ и за отмяна на Решение № 574/2007/ЕО (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 143).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) № 516/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и за изменение на Решение 2008/381/ЕО на Съвета и отмяна на решения № 573/2007/ЕО и № 575/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Решение 2007/435/ЕО на Съвета (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 168).

Член 7

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията предприема подходящи мерки, които да гарантират, че при изпълнението на действията, финансирани по силата на настоящия регламент, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на превантивни мерки срещу измама, корупция и всякакви други незаконни дейности, чрез ефективни проверки и, при установяване на нередности, чрез събиране на неправомерно платените суми и, когато е уместно, чрез ефективни, пропорционални и възпиращи административни и финансови санкции.
2. Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одити по документи и чрез проверки на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза съгласно настоящия регламент.
3. Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да провежда разследвания, включително контрол и проверки на място в съответствие с разпоредбите и процедурите, установени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 ⁽¹⁾ на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 ⁽²⁾ на Съвета, за да установи дали са налице измама, корупция или всякакви други незаконни действия, засягащи финансовите интереси на Съюза, във връзка със споразумение или решение за предоставяне на безвъзмездни средства или договор, финансиран съгласно настоящия регламент.
4. Без да се засягат параграфи 1, 2 и 3, договорите и споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства, както и споразуменията с международни организации и специализирани служби на държави членки, произтичащи от прилагането на настоящия регламент, съдържат разпоредби, с които Комисията, Сметната палата и OLAF изрично се оправомощават да провеждат такива одити и разследвания съгласно съответните си правомощия.

Член 8

Мониторинг и оценка

1. Действията, за които се получава финансова подкрепа съгласно настоящия регламент, са обект на редовен мониторинг. Най-късно 12 месеца след активирането на спешната подкрепа за конкретна ситуация в съответствие с член 2, Комисията представя на Съвета доклад и ако е приложимо, предложение спешната подкрепа да бъде прекратена.
2. До 17 март 2019 г. Комисията представя на Съвета оценка на действието на настоящия регламент, придружена от предложения за бъдещето на регламента и, когато е необходимо, предложения за изменението или отмяната му.

Член 9

Влизане в сила и активиране

1. Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
2. Съветът решава да активира спешната подкрепа съгласно настоящия регламент от датата на влизането му в сила за настоящия приток на бежанци и мигранти в Съюза за период от три години.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 15 март 2016 година.

За Съвета
Председател
A.G. KOENDERS
